ఎవరికి సంకేతాలు పంపడానికి అఫ్జల్‌ను ఉరితీయాలి?

- కె. బాలగోపాల్

ఇష్టమొచ్చిన పని చేసేసి, 'ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు కాబట్టి చేసాను' అనడం తెలిసిందే. ఈ మధ్య న్యాయస్థానాలు కూడా కఠినమైన శిక్షలు వేసి 'ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు' అనడం మొదలుపెట్టాయి. గాయపడ్డ భారత ప్రజల మానసిక ఆవేదనకు ఉపశమనం లభించాలంటే మహమ్మద్ అఫ్జల్‌ను ఉరితీయవలసిందేనని సుప్రీం కోర్టు ప్రకటించి అఫ్జల్‌కు కింది కోర్టు విధించిన మరణశిక్షను ధృవీకరించింది.

ఇది అర్థం లేనివాదన. భారత ప్రజల మనోభావాలు సుప్రీం కోర్టుకు ఎట్లా తెలుసన్న ప్రశ్నను పక్కన పెడదాం. అసలు అఫ్జల్ మీద ఉన్న నేరారోపణ ఏమిటో, దానికి మద్దతుగా ఏపాటి సాక్ష్యాలు పోలీసులు సేకరించారో భారత ప్రజానీకానికి తెలుసా? తెలియనప్పుడు అతనికి ఏం శిక్ష వేయాలన్న చర్చకు 'భారత ప్రజల' మనోభావాలతో ఏం సంబంధం ఉండగలదు? సగటు భారత పౌరులు మహమ్మద్ అఫ్జల్ ప్రత్యక్షంగా పార్లమెంట్‌పైన జరిగిన దాడిలో పాల్గొన్నాడనో, లేదా తానే వెనకుండి కుట్ర పన్ని నడిపించాడనో అనుకుంటుండవచ్చు. ఇది నిజం కాదని సుప్రీం కోర్టుకు అంతే తెలుసును.

13 డిసెంబర్ 2001 నాడు పార్లమెంట్‌పైన జరిగిన దాడిలో పాల్గొన్నవారందరూ అక్కడికక్కడే ఎదురు కాల్పులలో మరణించారు. ఆ తరువాత నేర విచారణ ఎదుర్కొన్న మహమ్మద్ అఫ్జల్, షౌకత్ హుస్సేన్ గురు, ఎస్.ఏ.ఆర్. గిలానీ, అఫ్సాన్‌గురులు దాడి జరిగిన సమయంలో అక్కడ ఉండి పాల్గొన్నారన్నది కాదు పోలీసుల అభియోగం-చనిపోయిన ఐదుగురు, ఈ నలుగురు, పాకిస్తాన్‌లో ఉన్న ఘాజీబాబా, మౌలానా మసూద్ అజర్, అబు జిహాదీ, తారిక్ అహమ్మద్ అనే వాళ్లంతా ఈ నేరానికి కుట్ర చేసారనీ, ఆ కుట్ర ఫలితమే చనిపోయిన ఐదుగురు చేసిన దాడి అనీ అభియోగం. వీరందరూ పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా గల జైష్-ఇ-మహమ్మద్ అనే సాయుధ మతవాద సంస్థ సభ్యులనేది పోలీసు కథనం.

పార్లమెంట్‌పైన దాడి జైష్-ఇ-మహమ్మద్ పనేనని ఢిల్లీ పోలీసులు అభియోగ పత్రంలో ఆరోపించడమే కాక, ప్రసార మాధ్యమాలలో విస్తృతంగా ప్రచారం కూడా చేసారు. అయితే కేసు విచారణ సమయంలో దీనికి ఆధారంగా ఏ ఒక్క సాక్ష్యం చూపించలేదు. విశ్వసనీయ సాక్ష్యం కాదు, ఎటువంటి సాక్ష్యమైనా ఆవగింజంత కూడ చూపించలేదు. పాకిస్తాన్‌కు చెందిన జైష్-ఇ-మహమ్మద్ నాయకులు ఘాజీబాబా, మౌలానా మసూద్ అజర్‌లతో నేరవిచారణ ఎదుర్కొన్న నలుగురికీ సంబంధాలు ఉన్నాయన్న సాక్ష్యమేమైనా ప్రవేశపెట్టారా అంటే అదీ లేదు. ఉన్న సాక్ష్యమంతా ఏమిటంటే చనిపోయిన అయిదుగురి వద్దా, మహమ్మద్ అఫ్జల్ వద్ద స్వాధీనం చేసుకున్నట్టు చెప్తున్న సెల్‌ఫోన్‌ల ద్వారా పాకిస్తాన్‌కూ, సౌదీ అరేబియాకు చాలాసార్లు ఫోన్లు చేసినట్టు చూపించే ఆధారాలు. ఆ ఫోన్‌లు ఆదేశాలలో ఎవరికి చేసారన్న ఆధారాలు ఏమీలేవు. పాకిస్తాన్‌లో జైష్-ఇ-మహమ్మద్ కార్యకర్తలే కాక కొన్ని కోట్ల మంది వేరే ప్రజలున్నారు. భారత దేశవాసులకూ వారికీ సంబంధ బాంధవ్యాలున్నాయి. కాబట్టి ఎవరినైనా పట్టుకొని నీ సెల్‌ఫోన్ ద్వారా నువ్వు డజన్ సార్లు పాకిస్తాన్‌లో ఎవరితోనో మాట్లాడావంటే దానితో రుజువయ్యేదేమీ లేదు.

పోనీ దాడి చేసి చనిపోయిన అయిదుగురు జైష్-ఇ-మహమ్మద్ కార్యకర్తలన్న ఆధారాలేవయినా ఉన్నాయా అంటే వారి ఊరూ పేరూ కూడా లేదు. వారి పొడి పేర్లు మాత్రమే తెలుసు. ఒకరి పేరు మహమ్మద్ అంట. ప్రపంచంలో ప్రతీ రెండవ ముస్లిం పురుషుడి పేరూ మహమ్మదే. మరిద్దరు రాజా, రాణా. ఇవి ముస్లింల పేర్లే కానక్కర లేదు. మిగిలిన ఇద్దరు హంజు, హైదర్. ముందు పేరూ వెనక పేరూ ఊరి పేరూ తెలీదు. ఏ సంస్థకు చెందిన వారో తెలీదు. ఏ దేశస్తులో తెలీదు.

కాబట్టి పార్లమెంట్ పైన దాడి జైష్-ఇ-మహమ్మద్ పని అనడానికి ఆవగింజంత సాక్ష్యం కూడ లేదు. విశ్వసనీయమైన సాక్ష్యం కాదు, ఏ సాక్ష్యమూ లేదు.

ఇక మిగిలింది కుట్ర. అఫ్జల్ తదితరులు చనిపోయిన అయిదుగురు అనామకులతో కలిసి పార్లమెంట్ పైన దాడి చేయడానికి కుట్ర చేసారనడానికి ఏం ఆధారాలు చూపించారు? కుట్ర అంటే అర్థం ఉద్దేశ్యం, అంగీకారం అని న్యాయ సిద్ధాంతం అంటుంది. కుట్రదారులందరికీ ఫలానా (నిర్దిష్టమైన) లక్ష్యం సాధించాలన్న ఉద్దేశ్యం ఉండాలి. దాని సాధన కోసం పని చేయాలన్న అంగీకారం ఉండాలి.

అఫ్జల్ తదితరులకు పార్లమెంట్ పైన దాడి జరపాలన్న లక్ష్యం ఉన్నట్టుగానీ, చనిపోయిన అయిదుగురికి అటువంటి లక్ష్యం ఉండిందన్న విషయం తెలిసినట్టు గానీ ఏ సాక్ష్యమూ లేదు. విశ్వసనీయమైన సాక్ష్యం లేదనడం లేదని మళ్లీ చెప్పాలి. అసలు ఏ సాక్ష్యమూ లేదు.

ఉన్న సాక్ష్యమేమిటి? పోలీసులు అఫ్జల్ అద్దెకు తీసుకుని నివసిస్తున్న గది మీద దాడి చేసినప్పుడు అక్కడ పేలుడు పదార్థాలు దొరికాయని సాక్ష్యం ప్రవేశపెట్టారు. పేలుడు పదార్థాలను అనుమతి లేకుండా కలిగి ఉండటం నేరమేగాని, వాటిని పార్లమెంట్‌పైన దాడి చేయడానికి చేసిన కుట్రలో భాగంగా అఫ్జల్ తెచ్చి పెట్టుకున్నాడని నమ్మడానికి ఆధారమేమీ లేదు. దాడిలో చనిపోయిన మహమ్మద్ అని పేరు పెట్టబడ్డ అనామకుడు దాడికి కొద్ది సమయం ముందు తన సెల్‌ఫోన్ ద్వారా అఫ్జల్‌తో సంభాషించాడనీ, అతని దగ్గర దొరికిన ఒక కాగితం మీద అఫ్జల్ సెల్‌ఫోన్ నెంబర్ ఉందనీ, ఆధారాలు చూపించారు. అఫ్జల్ కొందరు వ్యక్తులతో తిరుగుతుండగా చూసామనీ, ఆ వ్యక్తులు పార్లమెంట్ పైన దాడి చేసిన వారని, వారి శవాల ఫోటోలను బట్టి గుర్తుపట్టామనీ కొందరు సాక్షులు చెప్పారు. అయితే ఈ రకమైన ఫోటో గుర్తింపు విశ్వసనీయమైనది కాదని కర్తార్‌సింగ్ కేసులో సుప్రీం కోర్టు ప్రకటించింది. శవం ఫోటో సంగతి పక్కన పెట్టండి, బతికున్నప్పటి ఫోటో ద్వారా మనిషిని గుర్తుపట్టే సాక్ష్యం సహితం విశ్వసనీయం కాదని

సుప్రీం కోర్టు అన్నది. ఫోటో గుర్తింపును సాక్ష్యంగా పరిగణించడాన్ని అనుమతించే 'టాడా' చట్టంలోని సెక్షన్ 22 చెల్లదని సుప్రీం కోర్టు కొట్టేసింది.

పోనీ ఈ సాక్ష్యమంతా నమ్మినా తేలేది ఏమిటంటే పార్లమెంట్ పైన దాడి చేసిన వ్యక్తులతో అఫ్జల్‌కు సంబంధం ఉండింది. వాళ్లతని సహాయం తీసుకున్నారు. అతను వారికి సహాయం చేసాడు. అంత మాత్రం చేత వారి నిర్దిష్ట లక్ష్యం (పార్లమెంట్ పైన దాడి చేసి పార్లమెంట్ సభ్యులను, కేంద్ర మంత్రి వర్గ సభ్యులను హతమార్చాలన్న లక్ష్యం) అతనికి తెలుసనీ అతను దానికోసం పని చేసాడనీ నిర్ధారించగలమా? కామన్ సెన్స్ ప్రకారం చూసినా అటువంటి లక్ష్యం గలవాళ్లు తమకు సహాయం అందిచ్చిన వారందరికీ తమ కార్యక్రమమంతా చెప్పరు. వారికి ఎంత తెలియాలో అంతే చెప్తారు. రహస్య సంస్థల పని తీరే అంత.

తన రాజకీయ లక్ష్యంలో భాగంగా ఒకరిని చంపడానికి పూనుకున్న ఒక రాజకీయ కార్యకర్తకు ఆ పని చేయడానికి మోటార్ సైకిల్ అవసరమయిందనుకోండి. ఒక గంటకోసం మోటార్ సైకిల్ ఇప్పించమని తన రాజకీయాల పట్ల సానుభూతి గల వ్యక్తిని అడిగాడనుకోండి, అతను ఇప్పిస్తాడు. ఇతను దాని మీద పోయి హత్య చేసి బండి వాపస్ ఇచ్చేస్తాడు. బండి ఇప్పించిన వ్యక్తి ఆ హత్యకు కుట్రదారుడని సాధారణ ఆలోచనారీతీ ఒప్పుకోదు, చట్టమూ ఒప్పుకోదు. అఫ్జల్‌కు వ్యతిరేకంగా పోలీసులు ప్రవేశపెట్టిన సాక్ష్యమంతా నమ్మినా అతని పాత్ర ఇంతకంటే ఎక్కువని నిర్ధారించడానికి ఏ ఆధారమూ లేదు. అతనికి శిక్ష అంటూ వేస్తే అనుమతి లేకుండా పేలుడు పదార్థాలు కలిగి ఉన్నందుకు శిక్ష వేయాలి. దానికి పేలుడు పదార్థాల చట్టం కింద శిక్ష ఐదు సంవత్సరాల నుండి జీవిత ఖైదు దాకా ఉండగలదు. ఆ నేరానికి జీవిత ఖైదు సాధారణంగా వేయరు. మరణదండన మాత్రం వేసే అవకాశం లేదు.

వాళ్ల లక్ష్యాలు తెలియకుండా అఫ్జల్ వాళ్లకు సహాయం ఎందుకు చేస్తాడు? అన్న సందేహం రావచ్చు. కాశ్మీరీల గురించి ఏ మాత్రం తెలిసినా అటువంటి సందేహం రావడానికి ఆస్కారం లేదు. కాశ్మీర్ కోసం భారత్ పదిహేడు సంవత్సరాలుగా చేస్తున్న యుద్ధంలో అరవై వేలకు పైగా ప్రాణాలు పోయాయి. భారత సైనిక జవాన్ల ప్రాణాలు కొన్ని, కాశ్మీర్ పండిట్ల ప్రాణాలు కొన్ని కాగా అత్యధిక భాగం అఫ్జల్, షౌకత్, గిలానీ, అఫ్సాన్‌ల వంటి సాధారణ కాశ్మీరీల ప్రాణాలే పోయాయి. చంపింది భారత ప్రశాసనమైనా, మిలిటెంట్లయినా చనిపోయింది కాశ్మీరీలే.

విధ్వంసమూ చాలా జరిగింది. అఫ్జల్ బారాముల్లాలోని సోపోర్‌కు చెందిన వాడు. అది ఆపిల్ వ్యాపారానికి కేంద్రం. వాణిజ్య కేంద్రమైన సోపోర్ చాలా అందమైన ఊరు. కానీ అది మిలిటెన్సీకి కూడ కేంద్రం. భారత సైన్యం ఆ ఊరిని మూడు సార్లు దాదాపు సంపూర్ణంగా అగ్నికి ఆహుతి చేసింది. ఒక్క సోపోర్‌నే కాదు, కాశ్మీర్ లోయలో అనేక గ్రామాలను, పట్టణాలనూ తగలబెట్టడం, నివాస స్థలాలను పేల్చివేయడం గత పదిహేడు సంవత్సరాలుగా జరిగింది. అటు మిలిటెంట్లు కూడ క్రమేపీ మరింత క్రూరంగా ప్రవరిస్తున్నారు. భారత ప్రభుత్వం పైన తాము చేస్తున్న పోరాటంలో సాధారణ పౌరుల ప్రాణాలు తీయడానికి వాళ్లివాళ వెనకాడటం లేదు.

తప్పెవరిది ఉన్నా, ఎందరిది ఉన్నా ఈ స్థితికి ప్రాథమిక బాధ్యత భారత ప్రభుత్వానిదేనన్న సగటు కాశ్మీరీల అభిప్రాయాన్ని తప్పుపట్టడం కష్టం. ఇక అఫ్జల్ మాటకొస్తే అతను కొంతకాలం మిలిటెంట్‌గా ఉండి ఆ తరువాత లొంగిపోయి, కొంతకాలం సరెండర్డ్ మిలిటెంట్‌గా ఉండి, స్పెషల్ టాస్క్‌ఫోర్స్‌తో పనిచేసి, ఆద్యంతం విపరీతంగా హింస అనుభవించాడు. అటువంటి వాళ్ల దగ్గరికి ఎవరైనా వచ్చి భారత ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నాం అని చెప్తే, వివరాలు అడగకుండ వారు ఏ సహాయం అడిగితే ఆ సహాయం ఇవ్వడం ఆశ్చర్యం కలిగించవలసిన విషయం కాదు.

ఈ సామాజిక, చారిత్రక విషయాలు కాకున్నా, చట్టపరమైన విషయాలు న్యాయమూర్తులకు అర్థంకాక పోలేదు. వాళ్లకు న్యాయ సిద్ధాంత పరిజ్ఞానం లేదని అనడం లేదు. ఆ పరిధిలోనే వివేచించినంత వరకు సహేతుకంగానే వ్యవహరించారు. ఇది 'పోటా' కింద పెట్టిన కేసు కాబట్టి ముద్దాయిలు పోలీసులకిచ్చిన ఒప్పుకోలును సాక్ష్యంగా స్వీకరించి ఉండవచ్చును. ట్రిబ్యునల్ కోర్టు అలానే చేసింది. హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు ఒప్పుకోళ్లను తిరస్కరించాయి. 'పోలీసులు ఒప్పుకోళ్లు ఏ విధంగా తీసుకుంటారో మాకు తెలియక పోలేదులే' అని సుప్రీం కోర్టు చిన్న చురక కూడ వేసింది.

కానీ ఇటువంటి కేసులలో ఎక్కడో రాజకీయం ప్రవేశిస్తుంది. న్యాయస్థానాలు న్యాయ నిర్ణయం చేయడం ఆపేసి ఏవో రాజకీయ కర్తవ్యాలు మీద వేసుకుంటాయి. 'భారత ప్రజల మనోభావాలు' అన్నారు గానీ న్యాయస్థానాలు స్పందించింది దానికి కూడ కాదు. పాకిస్తాన్‌కు, ఇస్లాం పేరు మీద హింస చేసే సంస్థలకు, ఏదో సందేశం పంపడం అవసరం అని భావించారు. 'భారత దేశం ప్రజాస్వామ్యమని కదా మీకంతా ఇంత చులకన? ఇక్కడేం చేసినా సాగుతుందని కదా మీ అభిప్రాయం? ఆ ప్రజాస్వామ్య చిహ్నమైన పార్లమెంట్ పైనే దాడి చేసి భారత్‌ను వెక్కిరిద్దామనుకున్నారా? మీ వాడిని ఉరితీస్తాం చూడండి. మేము చేతకాని వాళ్లం కామని రుజువు చేస్తాం చూడండి'.

ఇదీ న్యాయస్థానాలతో సహ అన్నీ తెలిసిన, తెలిసి ఉండవలసిన భారతీయుల వైఖరి. దానికి ఏ పాపం ఎరుగని వాడు కాకున్నా, మరీఅంత పాపం ఎరుగని అఫ్జల్ బలి కావలసిందేనా అన్నది మనం వేసుకోవలసిన ప్రశ్న. ఇంకొంచెం ముందుకు పోయి, ఆ కొంచెం పాపం కూడ అతనిదా లేక అతనిని బోనెక్కించిన భారత సర్కార్‌దేనా అన్న ప్రశ్న కూడ మనం వేసుకోవలసిందే. కానీ దీనికి భారత్‌లో ఎంతమంది సిద్ధంగా ఉన్నారు?

(కేసులో సాక్ష్యాధారాలు ఏమున్నాయి, ఏం లేవని నేనెట్లా చెప్పగలుగుతున్నానని నా అభిప్రాయాలతో విభేదించే వారెవరైనా ప్రశ్నించగలరు. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఎక్కడయినా దొరుకుతుంది. దానిని ఎవరైనా చదవవచ్చు. కానీ నేను దాని మీద మాత్రమే ఆధారపడడం లేదు. షౌకత్ హుసేన్ గురుకు ట్రయల్ కోర్టులో న్యాయవాదిగా ఉన్న నిత్యారామకృష్ణన్ సీనియర్ న్యాయవాదిగా సహాయం చేయమని కన్నబిరాన్ గారిని కోరారు. కన్నబిరాన్ గారు విచారణ పూర్తయిన అనంతరం కేసు కాగితాలన్నీ నాకిచ్చి షౌకత్ తరఫున వాదనలు తయారు చేయమని అడిగారు. ఆ విధంగా సాక్ష్యాలు మొత్తం చూసే అవకాశం కలిగింది.)

◆